

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De confeſione in hebdomada facienda. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

hac conscientia discussione duos colliges fructus. Alterum, vt teipsum ab erratis tuis per veram compunctionem purges, & ad desiderium emendationis prouoces. Alterum, vt teipsum intus & in cute cognoscas. Nam si non tantum ramos, sed radicem, scruteris, id est, si non tantum imperfectiones tuas sed origines earum inspicias, apertè videbis te multis vitiis sordere, multisque carete virtutibus, & teipsum non magni reputabis, sed potius ex corde despicias.

De Dormitione, ac nocturna quiete.

CAPVT XIII.

HORA quiescendi, quæ conscientia discussione subsequitur, te ad somnum honestum, quietum, & religiosum parabis. Ita vt possis dicere cum Propheta, In pace in idipsum] id est, cum illis ipsis, qui à fructu spiritualis frumenti, vini, & olei sui multiplicati sunt, [dormiam & requiescam.] In hoc igitur opere, vt studiosè & meritorie fiat, hæc obseruanda sunt: Pura ac simplici intentione ad somnum ibis, vt scilicet ita statuente, & vt vires ad ei feruendum, & pro gloria eius laborandum refumas. Specialibus orationibus beatissimam Virginem Mariam, custodem Angelum, & Sanctum illius mens patronum (de quo postea) inuocabis, vt te ab omnibus periculis, tum animæ, tum corporis, liberent, & illibatum atque ab omni Dæmonis illusionem purum custodiant, vt sequenti die absque vilo impedimento celebrare, aut communicare valeas, aut spiritualibus obsequiis tempus impendere. Quid manè meditandum sit, aut leges, nisi probè memoriter teneas, aut saltem attentam recordatione præuenies. More solito omnium Christianorum frontem, os & pectus cruce deuorè signabis, & te in lecto ad quiescendum honestè compones. Hanc autem honestatem Bonauentura sic explicat, Honestè & compositè iaceas in dextro vel sinistro latere, nunquam tamen supinus vel aliter inhonestus. Nunquam dormias cum manibus in sinu positis, nec cruribus eleuatis, vel discooperitis, sed semper teneas tunicam vel indusium inter crura, vt nullus intueniat te inhonestè iacentem. Addit Thomas à Campis: Nec crebrò te veritas, sed quietè & pacificè iaceas, memor Christi in cruce pendens, qui in patibulo, non in molli lecto dormiens, obdormiuit.

Postquam in lecto cubaueris, Psalmos, vel orationem aliquam recita, vel quid sanctum meditare, & quanti momenti sit gratia & amicitia Dei, tecum ipse considera, quousque somno occupatus quiescas. Sic te aptum & robustum ad repellendas tentationes inuenies, & in ipso somno Diabolo tentanti resistes, & ex ipsa consuetudine bene agendi ad orationem, & sancta desideria incitari te senties. De hoc sic scribit Bernardus: Iturus ergo ad somnum, semper aliquid defer tecum in memoria vel cogitatione, in quo placidè obdormias, quod nonnunquam etiam somniare iuuet, quod etiam euigilantem te excipiens, in statum hesternæ intentionis restituat. Sic tibi nox sicut dies illuminabitur, & nox illuminatio tua erit in deliciis. Placidè obdormies, in pace quiesces, facillè euigilabis, & surgens, facilis, & agilis eris ad redeundum in id vnde non totus discessisti.

At si aliqua tentatio, priusquam dormias, aduersus tuam puritatem insurgat, eo remedio, quod pius

A & deuotus pater, Thomas à Campis, offert, tentationi te oppones: Si caro titillat, inquit, si tetra imago incidit, si quæuis alia passio mouet, nec quiescere te finit, ad orationem conuertere, signum crucis tibi imprime, flagellum, coronam spineam, lanceam, ac totam armaturam Crucifixi oppone, ante cuius virtutem non potest hostis stare malignus, nec tentationis illusio perdurare. Adhibe quoque ignem æternum, supplicia sanctorum Martyrum, Confessorum constantiam, & Virginum fortia trophæa. Attende lapides Stephani, craticulam Laurentij, fustes Marcelli, vngulas Vincentij, vepres & viticæ Benedicti, flammam sanctæ Agnetis, rotam Catharinæ, acutissimas testulas Agathæ, bullientes aquas Cæciliæ, lacrymas, amorem, contritionem, & penitentiam Mariæ Magdalenæ, dentes bestiarum, horridos carceres, necnon dura vincula pedum Sanctorum. Sic Deo iuuante, & ista te cogitante, ignem igne superabis, Diabolum confundes, Sanctos honorabis, in pace Christi dormies & requiesces.

B Si hanc fidelitatem erga Dominum seruans obdormieris, non solum in vigilia, sed in somno quoque tentatori resistes. Quod experiebatur Augustinus, cuius hæc sunt verba: Domine, memores mandatorum tuorum etiam in somniis resistimus. Ad idque exhortatur Paulus, dicens: Siue vigilemus, siue dormiamus, simul cum illo viuamus. Cum Domino enim in dormitione viuere, est etiam, cum per somnum nostri compotes non sumus, ex præcedenti habitu in vigilia acquisito honestè formari, & ei fideles existere. Nec solum tentationibus resistes, sed & dormiens orabis, & in studiosas actiones te incumbere cogitabis, vt de sancto Honorato Episcopo scribit Hilarius Arelatenfis. Sic enim ad ipsum loquens, ait: Tuis in tantum medullis Christus inferderat, vt interdum, quod expertus loquor, membris tuis placido sopore deuinctis, illū etiam in somnis officio solito tua lingua resonaret. Sæpe dormies sanificæ exhortationis, sæpe orationis affectu officiosissimo verba fudisti. Agebatur quippe lectulo corporis requies, mentis in Christo. Et quidem prout quique affuimus, experti sumus. Tu verò vnica semper omnium requies, quam alacer sæpe referebas somnia, non aliquid prælagentia, neque aliqua in futurum anxietate sollicita, sed in quietis animæ desideriis excitata, Martyrum scilicet, quos semper meditatione gestabas, credo, interdum alludente & prouocante cupiditatem tuam Domino, tanquam excitata in fidem tuam persequutione peragebas. Hæc ille. Enitere ergo, vt talis sit somnus tuus, somnus planè iustorum, ex quo facillè possis ad orationem assurgere, & ad vitæ spiritualis exercitia repedare.

C In vita omnia, c. 20. Summus, c. 7.

D In vita omnia, c. 20. Summus, c. 7.

SECTIO III.

De his, quæ singulis hebdomadis fiunt.

De confessione in hebdomada, facienda.

CAPVT I.

MENTA, quæ hactenus dicta sunt, ad disciplinam religiosam vnus eiusdemque dici pertinent, quæ quam facillè & iucundè & sine vlla angustia à viro spirituali præstentur, illi experti sunt, qui in cœnobio bene instituto, & iuxta regulam gubernato, vitam

spiritualem

Vbi supr.

In ad Thess. 5. 10.

In vita omnia, c. 20. Summus, c. 7.

Psal. 4. 9.

Bonauent. in regim. nouit. c. 7.

Thomas à Camp. lib. 2. de discip. claus. c. 11.

Bern. ad fratres de monte Dei.

spiritualem colunt. Sicut enim natura tam mirabili ordine interiora hominis, vt cor, iecur, lien, viscera, intestina, & alia ad hoc genus spectantia, disposuit, vt exiguo spatio comprehendantur, ex quo tamen educta, testimonio Medicorum, vix duplo loco continentur; ita gratia tot ac tam varia opera, ac multo plura sic in vno die religiosè transacto ordinat, vt sine vlla pressura, aut afflictione cordis, spiritualis animus illis intendat. Aliæ verò actiones studiosæ sunt (vt supra tetigimus) quæ non per diem, sed per hebdomadam fiunt, de quibus nunc est breuiter differendum. Ex religiosis ergo qui Sacerdotes non sunt, & nec quotidie, nec tertio quoque die ad Sacramentum confessionis accedunt, singulis hebdomadis ex præscripto confitentur. His autem duas fortes confitentium proponimus ante oculos. Alteram, eorum non dico iam, qui sic se confitentur, & sine debita claritate, & aliis requisitis, hoc Sacramentum suscipiunt; (nam quis hoc de hominibus Deo dicatis credat?) sed qui ex quadam arida consuetudine ad confessionem veniunt. Alteram, eorum qui ex amore Dei, ex vero dolore peccatorum, & ex feruenti desiderio emendationis, huic Sacramentum se subiiciunt. Prioribus illis dicemus, quod de populo Iudæorum in Psalmis scriptum est: *Destruxisti eum ab emundatione, & sedem eius in terra collisisti.* Lauacro enim illo purissimo sanguinis Christi, quo emundari debuerant, propter malum aut ineptum vsum magis sordantur; & vnde quies animæ nasci solet, quia non vt oportet, peccata sua pandunt, inde inquietudinis tribulos & spinas nanciscuntur. Posterioribus verò competit quod in alio Psalmo dicitur: *Adiuuit pauperem de inopia, & posuit sicut oues, familias.* Quis nam que pauper est, nisi peccator? & quæ eius inopia, nisi delictum? Dum autem hanc inopiam animo humili & compuncto confiteretur, mirum in modum vt descat meritis, adiuuatur. Horum pauperum, qui ex corde inopiam suam detestantur, familias ponit Dominus, sicut greges ouium, quia eos custodit vt gregem suum, & honorum operum prole fecundat.

Pf. 88. 45

Pf. 106. 41.

Dorothei doct. in sup.

Lib. 1. huius tom. p. 1.

Si verò vis numero istorum aggregari, hæc in confessionis vtu seruabis: die & hora consueta tuam conscientiam diligenter examina, & eo modo, quo supra dictum est, per cogitationes, desideria, verba, & opera, quid malè egisti, & in quo à lege vel regula exorbitasti, solerti meditatione considera. Ante iudicium interroga temetipsum, & in conspectu Dei inuenies propitiationem. Illa autem præcipue ad confessionem ex venialibus collige, (nam de confessione venialium loquor) quæ aliquo modo tuam conscientiam inquietant, & aliquam erubesceniam ingenerant. Dorotheus autem ait: *Admonuere autem crebro maiores nostri, non debere pati monachum remorderi se aliquando à conscientia sua, ne vna quidem te minima.* Facto autem examine, culpique cognitis; dolor sanctis considerationibus querendus est, & emendationis propositum concipiendum, de quo supra, quod satis est, diximus: & ideo omitimus, ne eadem repetamus.

Postquam huic parti penitentia satisfeceris, ad cellam spiritualis patris, vel ad locum vbi confessiones excepturus es, ibis. Si alij fratres, licet minores, aut arate, aut studijs, aut religionis annis te præuenierint, & prius accesserint, donec illi confiteantur, expectabis. Hoc autem tempore stans, aut humiliter sedens, in libello spirituali leges, vel aliquam precationem recitabis, aut mentaliter orabis, vel (quod melius videtur) te amplius ad confessionem præparabis, & doloris affectu compunges. Data tibi opportuni-

tate ingrediendi ad lacus spiritualis patris, genuflectes, & inclinato aliquantulum capite, per, lube Domine benedicere, facultatem inchoandi confessionem accipies. Statim generalem confessionem facies ab Ecclesia receptam, vsque ad illa verba: *Quia peccavi nimis cogitatione, verbo, & opere.* & tunc peccata tua, tum interiora, tum exteriora, breuiter, sed clarè, distinctè, sine ambagibus, sine obliuionibus, sine excusationibus, vt ea cognoscis, apud illum dicces, & tandem per verba sequentia, mea culpa, & cetera, confessionem concludes. Admonitionem, aut increpationem iudicis tui humiliter audies, non aliter ac si Christum filium Dei te monentem, aut increpantem audires, illi enim peccata tua pandis, illi te subiicis, ab illo monita salutis tribuere dicis: siquidem Sacerdos vicem eius gerit, & ab eo remittendi peccata potestatem accepit. Satisfactionem demum tibi impositam libenter admittes, & si commodè volueris, statim exolues, & quanta potueris mentis deuotione complebis.

Hæc confessio ritè facta remissionem peccatorum accipit, & pro admittis delictis Deo nobis offensio satisfacit. Sic enim dixit Thomas à Campis, Debitor es omnium, & ad soluenda debita peccatorum vix habes vnum integrum nummum. Quis est iste nummus: Confessio oris ex vera contritione cordis. Hæc est illa confessio, quam Laurentius Iustinianus pulchre describens, mirabiles effectus habere, & magna ac pretiosa bona nobis tribuere dicit. Ille quidem sic ait: *Verus quippe penitens, ex cognitione atque peccati odio conteritur in se, erubescit pro seelere, se coram Deo humiliando accusat, Sacerdotis genibus se prosternit, facinora perpetrata promit, modum exprimit, cordis intentionem detegit, tempus consummati delicti, & numerum confiterur, atque peccatorum suorum turpitudinem non abscondit.* Quin enim non homini, sed Deo, cuius personam gerit Sacerdos, stare se credit, nihil valere occultare, quod fecit, sciens pro certo quod nullatenus dignus est venia, si non deiecto pudore palam, & pro vt deliquit, peccata sua euomuerit. Clamat profecto intus ratio, conscientia vrget, impellit compunctio, per custodem Angelum hortatur gratia, vt pure, simpliciter, integrè, aperitè, & distinctè confiteatur, vt non superuacue labore, currat inaniter, & absque delictorum remissione tristis abscedat. Nam quemadmodum sicca, & seicenter celato seelere imperfecta oris confessio patit in corde mortificationem, aufert indulgentiam spem, & consolationem immittit, ita è contrario humilis, integra, verecunda, & compunctione referta animus replet gaudio, agilitate quadam lætificat conscientiam, de Dei bonitate fiduciam præbet, vterius non peccandi desiderium gignit, orandi accendit affectum, gratiarum ad Deum ingeminar actiones, satisfaciendi subministrat vires, & ad Eucharistia sacra sumptionem acuit gustum. Hæc tandem est illa confessio, quam qui fecit, dum verba Sacerdotis absoluentis audit, artham diuine misericordie ideit, firmam spem remissionis peccatorum suscipit. Hanc tu frater ita exercere cuita, vt ob negligentiam tuam eius fructu non careas, & quotidie magis circumspicuas & mundus eam frequentando apud Dominum te sanguine suo lauantes, existas.

Verus quippe penitens, ex cognitione atque peccati odio conteritur in se, erubescit pro seelere, se coram Deo humiliando accusat, Sacerdotis genibus se prosternit, facinora perpetrata promit, modum exprimit, cordis intentionem detegit, tempus consummati delicti, & numerum confiterur, atque peccatorum suorum turpitudinem non abscondit. Quin enim non homini, sed Deo, cuius personam gerit Sacerdos, stare se credit, nihil valere occultare, quod fecit, sciens pro certo quod nullatenus dignus est venia, si non deiecto pudore palam, & pro vt deliquit, peccata sua euomuerit. Clamat profecto intus ratio, conscientia vrget, impellit compunctio, per custodem Angelum hortatur gratia, vt pure, simpliciter, integrè, aperitè, & distinctè confiteatur, vt non superuacue labore, currat inaniter, & absque delictorum remissione tristis abscedat. Nam quemadmodum sicca, & seicenter celato seelere imperfecta oris confessio patit in corde mortificationem, aufert indulgentiam spem, & consolationem immittit, ita è contrario humilis, integra, verecunda, & compunctione referta animus replet gaudio, agilitate quadam lætificat conscientiam, de Dei bonitate fiduciam præbet, vterius non peccandi desiderium gignit, orandi accendit affectum, gratiarum ad Deum ingeminar actiones, satisfaciendi subministrat vires, & ad Eucharistia sacra sumptionem acuit gustum. Hæc tandem est illa confessio, quam qui fecit, dum verba Sacerdotis absoluentis audit, artham diuine misericordie ideit, firmam spem remissionis peccatorum suscipit. Hanc tu frater ita exercere cuita, vt ob negligentiam tuam eius fructu non careas, & quotidie magis circumspicuas & mundus eam frequentando apud Dominum te sanguine suo lauantes, existas.

De communiõne suæ sumptione Eucharistie. CAPVT II. SACRAMENTALIS confessio ad Eucharistia sumptionem omnes fideles parat, quam religiofi assidue suscipiunt, ad eamque ex pra-

De communiõne suæ sumptione Eucharistie. CAPVT II.

SACRAMENTALIS confessio ad Eucharistia sumptionem omnes fideles parat, quam religiofi assidue suscipiunt, ad eamque ex pra-

ex pra-

Thom. à Camp. 21 de doct. cl. iust. 1. 3

Iustin. de grad. per. 1. 1. 3.